

Penmail

Jaargang 21, nr. 3 – Juli 2026

Uitgave: Platform Handschriftontwikkeling & Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulp (SPH), Vereniging voor handschriftontwikkeling (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Handschriftonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische schriftkunde.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt in principe buiten onze doelstelling.

0 – 0 – 0 – 0 – 0

Veel dank, dat we weer attent werden gemaakt op actueel schrijfnieuws.

Dat delen we graag met al onze Penmaillezers.

Zo worden we samen schrijfwijzer!

De Denkende Hand

Over enige tijd verschijnt *De Denkende Hand* van schrift-/schrijfexpert drs. Sabrine van Everdingen. De uitgave (88 blz.) bevat, na inleiding, 8 hoofdstukken, bijlagen, antwoorden bij casussen, literatuur per hoofdstuk. Verschijnt vooralsnog alleen digitaal via studentenabonnement op De Schrijfadder.

Presentatiedag van uitgevers over schrijfmethoden

Op zaterdag 7 november houdt de Vereniging voor Handschriftontwikkeling VLSM een bijzondere bijeenkomst in de Marnix Academie Pabo aan de Vogelslaan 1 in Utrecht.

Wat men dan kan verwachten is veelbelovend:

- Presentaties van diverse uitgeverijen
- Een compleet overzicht van actuele schrijfmethodes
- Mogelijkheden om materialen te bekijken en vergelijken
- Ontmoetingen met collega's uit het onderwijs
- Inspiratie voor het schrijfonderwijs van morgen

Interesse? Klop aan bij: secretaris@schrijvenvls.nl

Wetenswaardige jaarlijkse Schrijfdagen

Alweer een aantal jaren geleden begon Gina Makken met haar Facebook rubriek 'De Dag van ...'. Dat bracht het Platform Handschriftontwikkeling op het idee om als 'gastblogger' mee te doen, en wel op het gebied van speciale 'Schrijfdagen'. Zo kwam er, door het jaar heen, een flink aantal bijdragen tot stand. Sinds het overlijden van Gina worden ze steeds op de Facebookpagina van het Platform opgenomen dankzij 'juf Simone' en beheerster Aliet. De Schrijfdagen omvatten in beginsel:

23 Januari: Internationale Dag van het Handschrift (geboortedag Amerikaans politicus John Hancock)

Rond 23 Januari: Nationale Week van het Handschrift

30 Maart: Dag van het Potlood

8 Juni: Dag van het Boodschappenbriefje
 14 Juni: Nationale Dag van de Vulpen
 28 Juni: Dag van de Hoofdletters
 12 Augustus: Kalligrafiedag
 13 Augustus: Linkshandigendag
 1 September: Wereldbriefschrijfdag
 8 September: Week van het Schrijven
 25 September: Dag van de Liefdesbrief
 29 September: Dag van de Balpen (in V.S. op 10 juni)
 30 September: Oprichting Nederlandse Orde van Grafologen (1926)
 1e vrijdag in November: Internationale Vulpending
 23 November: Handschrift immaterieel Erfgoed (sinds 2019)
 7 December: Dag van de handgeschreven Brief (in de V.S.)

Schrijfbundelnieuws

In de zomervakantie is in de reeks *Óver kinderhandschrift ... gesproken* 'bundel 150' uitgekomen met daarin 21 artikelen. Enkele daarvan zullen zeker de aandacht trekken en verdienen:

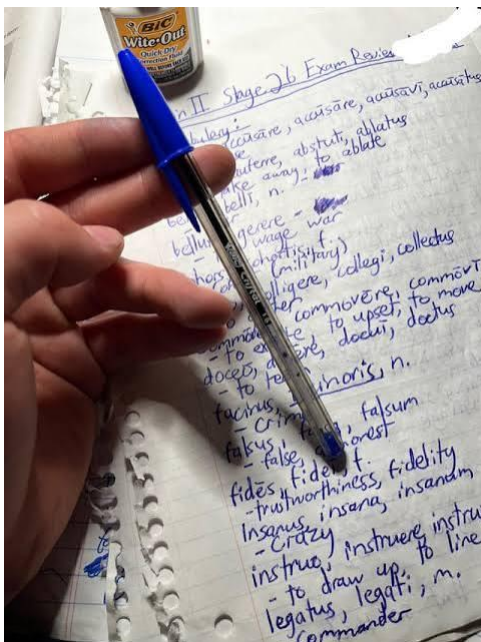
- Welke interventies helpen om schrijftempo en leesbaarheid te verhogen bij leerlingen in de bovenbouw van het primair onderwijs? Kennisrotonde, 2026 (2 p.)
- Het handschrift in een digitale wereld: hoe handschrift helpt! Sabine van Everdingen, 2026 (4 p.)
- Wie schrijft die blijft, Sura Yacoub, 2026 (3 p.)
- Linkshandigheid is tof! En wel om deze 9 redenen ..., Dr. Leonie Brummer, 2018 (5 p.)

Interesse voor een enkel gratis artikel? We sturen het op verzoek digitaal graag toe.

Een hele bundel in pdf-versie kost € 3,50, en is te bestellen via dick.schermer@upcmail.nl.

Op de website van Platform Handschriftontwikkeling (www.handschriftontwikkeling.nl) staat een overzicht van alle artikelen van de 150 bundels, bovendien een alfabetisch overzicht van alle auteurs, evenals een alfabetisch trefwoordenoverzicht. Ze zijn op de homepage van de website te vinden onder het kopje 'Sitemap' en daarin 'Bundels van Dick Schermer'.

Schrijfwetenwaardigheidje

In de Questkalender van dit jaar werd op 10 september deze nieuwsgierig makende vraag gesteld: Hoe lang is de lijn die je kunt trekken met een balpen tot de inkt op is?

Het antwoord is verbazingwekkend!

Volgens onderzoek van de Britse University of Reading kun je met de gemiddelde balpen 900 meter schrijven. Ze lieten een machine verschillende pennen (continu cirkels tekenend) leegschrijven en maten de geschreven afstand. Sommige pennen schreven maar liefst 2000 meter, veel meer dan het gemiddelde. Met de BIC Cristal balpen kun je meer dan twee kilometer schrijven.

Volgens de wetenschappers is 2000 meter goed voor minstens 1440 sudokupuzzels. Of ongeveer 750 kruiswoordpuzzels, als dat jouw voorkeur heeft.

Schrijfkilometers maken!

Veel leesgenoegen met deze 83^e Penmail en een gedenkwaardige jaarafsluiting gewenst!

Met schrijfvriendelijke groeten,

Dick Schermer